EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 21.4.2021
COM(2021) 195 final

2021/101 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki ga v imenu Evropske unije v pisnem postopku zastopajo udeleženke Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih in udeleženke sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove v zvezi s prošnjo Združenega kraljestva, da postane njun udeleženec

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki ga v imenu Unije v pisnem postopku zastopajo udeleženke Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) in udeleženke sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove (v nadaljnjem besedilu: sektorski dogovor o zrakoplovih ali dogovor) v zvezi s prošnjo Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska (v nadaljnjem besedilu: Združeno kraljestvo), da postane udeleženec Sporazuma in sektorskega dogovora o zrakoplovih.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum in sektorski dogovor o zrakoplovih

Sporazum je prijateljski dogovor, katerega cilj je zagotoviti okvir za pravilno uporabo uradno podprtih izvoznih kreditov. V praksi to pomeni vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev (pri čemer konkurenca temelji na ceni in kakovosti izvoženega blaga in storitev in ne na zagotovljenih finančnih pogojih) ob hkratnih prizadevanjih za odpravo subvencij in izkrivljanj trgovine, povezanih z uradno podprtimi izvoznimi krediti (v nadaljnjem besedilu: uradna podpora). Sporazum je začel veljati aprila 1978 in ni časovno omejen.

Sektorski dogovor o zrakoplovih je Priloga III k Sporazumu, njegov namen pa je zagotoviti okvir za predvidljivo, dosledno in pregledno uporabo uradno podprtih izvoznih kreditov za prodajo ali lizing zrakoplovov ter povezanega blaga in storitev iz člena 4(a) sektorskega dogovora o zrakoplovih. Zato si tudi sektorski dogovor o zrakoplovih prizadeva spodbujati enake konkurenčne pogoje za izvoz v letalskem sektorju ter odpravo subvencij in izkrivljanj trgovine, povezanih z uradno podporo. Sektorski dogovor o zrakoplovih je začel veljati 1. februarja 2011.

Sporazum, vključno s sektorskim dogovorom o zrakoplovih, je upravno vključen v OECD in prejema podporo Sekretariata OECD za kredite. Vendar niti Sporazum niti sektorski dogovor o zrakoplovih nista akta OECD[1].

Udeleženka Sporazuma in sektorskega dogovora o zrakoplovih je Evropska unija in ne njene države članice, oba pa sta bila tudi prenesena v pravni red Skupnosti z Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011[2]. Zato sta Sporazum in sektorski dogovor o zrakoplovih pravno zavezujoča v skladu s pravom Unije.

2.2. Udeleženke Sporazuma in udeleženke sektorskega dogovora o zrakoplovih

Sporazum ima trenutno deset udeleženk (v nadaljnjem besedilu: udeleženke Sporazuma): Avstralija, Kanada, Evropska unija, Japonska, Koreja, Nova Zelandija, Norveška, Švica, Turčija in Združene države Amerike.

Sektorski dogovor o zrakoplovih ima deset udeleženk (v nadaljnjem besedilu: udeleženke sektorskega dogovora o zrakoplovih), sodelovanje v dogovoru pa v veliki meri poteka enako kot pri Sporazumu. Edina razlika je v tem, da je Brazilija udeleženka sektorskega dogovora o zrakoplovih (ne pa tudi udeleženka Sporazuma), medtem ko Turčija ne sodeluje pri sektorskem dogovoru o zrakoplovih (je pa udeleženka Sporazuma).

---

[1] Kot je opredeljeno v členu 5 Konvencije OECD.

[2] Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45).

Udeleženke Sporazuma in sektorskega dogovora o zrakoplovih soglasno sprejemajo odločitve o spremembah Sporazuma oziroma dogovora.

V skladu s členom 3 Sporazuma lahko udeleženke povabijo druge države članice in nečlanice OECD, da postanejo udeleženke. Neudeleženka lahko postane udeleženka sektorskega dogovora o zrakoplovih v skladu s postopki, določenimi v Dodatku I k dogovoru.

Unijo na sestankih udeleženk Sporazuma oziroma sektorskega dogovora o zrakoplovih in v pisnih postopkih udeleženk za sprejemanje sklepov zastopa Evropska komisija.

2.3. Predvideni akt udeleženk Sporazuma in udeleženk sektorskega dogovora o zrakoplovih

Predvideni akt bi Združenemu kraljestvu podelil status udeleženca Sporazuma in sektorskega dogovora o zrakoplovih na podlagi prošnje Združenega kraljestva, da postane udeleženec obeh.

Združeno kraljestvo zaradi izstopa iz EU ni več zastopano v Sporazumu in sektorskem dogovoru o zrakoplovih. Združeno kraljestvo je v dopisu z dne 28. januarja 2021 zadevne udeleženke zaprosilo, naj se uradno dogovorijo, da Združeno kraljestvo postane udeleženec obeh instrumentov. Predsednik Sporazuma in udeleženke sektorskega dogovora o zrakoplovih so 29. januarja razposlali prošnjo Združenega kraljestva in kot rok, do katerega morajo obstoječe udeleženke uradno odgovoriti, določili 31. marec 2021. V sporočilu predsednika z dne 11. februarja 2021 je bil rok podaljšan do konca maja 2021.

Potrditev sodelovanja Združenega kraljestva v Sporazumu in sektorskem dogovoru o zrakoplovih bi zahtevala spremembo člena 3 Sporazuma in člena 3 dogovora, tj. določb, v katerih so navedene zadevne udeleženke.

Glede na navedeno je primerno določiti stališče Unije, ki se v imenu Unije zastopa v organu, ustanovljenem s sporazumom, saj bo sklep zavezujoč za Unijo in bo vplival na pravo Unije na podlagi člena 1 Uredbe (EU) št. 1233/2011, ki določa: „Smernice iz Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) se uporabljajo v Uniji. Besedilo Sporazuma je priloženo tej uredbi.“

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

S predvidenim aktom bi Združeno kraljestvo postalo udeleženec Sporazuma in sektorskega dogovora o zrakoplovih.

V sporočilu predsednika z dne 29. januarja 2021 je navedeno: „Združeno kraljestvo je bilo ena od prvotnih držav, ki so vzpostavile finančno disciplino za uradno podprte izvozne kredite v 70. letih prejšnjega stoletja, od takrat pa je pomemben ponudnik standardnih izvoznih kreditov in izvoznih kreditov za zrakoplove. Je tudi aktiven član delovne skupine za izvozne kredite in zavarovanje kreditov. Zato bi bilo logično in koristno za obe strani, če bi bilo Združeno kraljestvo še naprej udeleženec. Zato upam, da bodo udeleženke podprle to prošnjo.“ Po pričakovanjih naj bi vse udeleženke Sporazuma in sektorskega dogovora o zrakoplovih podprle prošnjo Združenega kraljestva.

V interesu Unije je, da Združeno kraljestvo sodeluje tako pri Sporazumu kot tudi v dogovoru. Oba instrumenta zagotavljata okvir za pravilno in pregledno uporabo uradno podprtih izvoznih kreditov na njunih področjih uporabe, njun namen pa je spodbujanje enakih konkurenčnih pogojev za uradno podprte izvozne kredite. V zadnjih letih je Združeno kraljestvo vse bolj dejavno na področju uradne podpore. Leta 2018 je UK Export Finance (UKEF, oddelek vlade Združenega kraljestva za podporo izvoznim kreditom) zagotovil manj kot 2 milijardi EUR uradne podpore. Leta 2019 je ta znesek znašal že približno 5,5 milijarde

EUR. Kot udeleženec Sporazuma in sektorskega dogovora o zrakoplovih bi moralo Združeno kraljestvo upoštevati njuna pravila.

Poleg tega je treba v zvezi s sektorskim dogovorom o zrakoplovih upoštevati delež Združenega kraljestva v družbi Airbus. Uredba o uradno podprtih izvoznih kreditih v sektorju proizvodnje zrakoplovov se zato nanaša na skupni interes držav članic EU in Združenega kraljestva.

Glede na to, da je namen predvidenega sklepa zagotoviti enake konkurenčne pogoje za izvozno industrijo EU ter ustrezno upoštevati uskladitev posebnih gospodarskih interesov med EU in Združenim kraljestvom v sektorju proizvodnje zrakoplovov, bi bilo treba v imenu Unije zastopati stališče, da Združeno kraljestvo postane udeleženec Sporazuma in sektorskega dogovora o zrakoplovih.

4. PRAVNA PODLAGA

3.1 Postopkovna pravna podlaga

3.1.1 Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“[3].

3.1.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Akta, ki naj bi ju sprejele udeleženke Sporazuma in udeleženke sektorskega dogovora o zrakoplovih (tj. o presoji prošnje Združenega kraljestva, da postane udeleženec Sporazuma in dogovora), sta akta s pravnim učinkom. Predvidena akta imata pravne učinke na podlagi člena 1 Uredbe (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES, ki določa: „Smernice iz Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) se uporabljajo v Uniji. Besedilo Sporazuma je priloženo tej uredbi.“

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

3.2 Materialna pravna podlaga

3.2.1 Načela

Materialna pravna podlaga za sklep v skladu s členom 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče.

3.2.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenih aktov se nanašata na skupno trgovinsko politiko. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207.

[3] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

3.3 Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti prvi pododstavek člena 207(4) PDEU v povezavi s členom 218(9).

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bosta akta udeleženk Sporazuma in sektorskega dogovora o zrakoplovih spremenila Sporazum in sektorski dogovor o zrakoplovih, je primerno, da se po sprejetju objavita v *Uradnem listu Evropske unije*.

2021/101 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki ga v imenu Evropske unije v pisnem postopku zastopajo udeleženke Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih in udeleženke sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove v zvezi s prošnjo Združenega kraljestva, da postane njun udeleženec

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Smernice iz Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) so bile prenesene v pravni red in tako postale pravno zavezujoče v Uniji z Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[4] [5].

(2) Udeleženke Sporazuma so Avstralija, Kanada, Evropska unija, Japonska, Koreja, Nova Zelandija, Norveška, Švica, Turčija in Združene države Amerike.

(3) Sektorski dogovor o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove (v nadaljnjem besedilu: sektorski dogovor o zrakoplovih ali dogovor) je Priloga III k Sporazumu in je v skladu s členom 2 sektorskega dogovora o zrakoplovih sestavni del Sporazuma. V skladu z Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[6] je bila prenesen tudi sektorski dogovor o zrakoplovih, ki je postal pravno zavezujoča v Uniji[7].

(4) Udeleženke sektorskega dogovora o zrakoplovih so Avstralija, Brazilija, Kanada, Evropska unija, Japonska, Koreja, Nova Zelandija, Norveška, Švica in Združene države Amerike.

(5) Sporazum in sektorski dogovor o zrakoplovih zagotavljata okvir za pravilno in pregledno uporabo uradno podprtih izvoznih kreditov na njunih področjih uporabe. Njun namen je spodbujati enake konkurenčne pogoje za uradno podprte izvozne kredite, da se spodbuja konkurenca med izvozniki na podlagi kakovosti in cene izvoženega blaga in storitev, ne pa na podlagi najugodnejših uradno podprtih finančnih pogojev.

---

4 Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45).

5 V preteklosti so bile prejšnje različice Sporazuma OECD s sklepi Sveta prenesene v pravo EU.

6 Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45).

7 V preteklosti so bile prejšnje različice Sporazuma OECD s sklepi Sveta prenesene v pravo EU.

(6) Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska (v nadaljnjem besedilu: Združeno kraljestvo) je izstopilo iz Unije z učinkom od 31. januarja 2020[8].

(7) V skladu s členom 3 Sporazuma lahko udeleženke povabijo druge države članice in nečlanice OECD, da postanejo udeleženke. Neudeleženka sektorskega dogovora o zrakoplovih lahko postane njegova udeleženka v skladu s postopki, določenimi v Dodatku I k dogovoru.

(8) Združeno kraljestvo je v dopisu z dne 28. januarja 2021 zaprosilo, da se udeleženke Sporazuma in udeleženke sektorskega dogovora o zrakoplovih dogovorijo, da Združeno kraljestvo postane udeleženec Sporazuma in sektorskega dogovora o zrakoplovih. Udeleženke Sporazuma in udeleženke sektorskega dogovora o zrakoplovih bodo o tej prošnji odločile v pisnem postopku.

(9) Primerno je določiti stališče, ki ga v imenu Unije zastopajo udeleženke Sporazuma, in stališče, ki ga v imenu Unije zastopajo udeleženke sektorskega dogovora o zrakoplovih, saj bodo odločitve udeleženk Sporazuma in udeleženk sektorskega dogovora o zrakoplovih zavezujoče za Unijo na podlagi člena 2 Uredbe (EU) št. 1233/2011 –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v pisnem postopku udeleženk Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih v zvezi s prošnjo Združenega kraljestva, da postane udeleženec Sporazuma, je, da se ta prošnja podpre.

Člen 1a

Stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v pisnem postopku udeleženk sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove v zvezi s prošnjo Združenega kraljestva, da postane udeleženec tega sektorskega dogovora, je, da se ta prošnja podpre.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

[8] Sklep Sveta (EU) 2020/135 z dne 30. januarja 2020 o sklenitvi Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 1).